

Universitätsbibliothek Paderborn

**Rvperti Abbatis Monasterii Tuitiensis, ordinis sancti
Benedicti, Theologi antiqui ac plane clarissimi, in Cantica
Canticorum de incarnatione Domini commentario[rum],
libri VII**

Rupertus <Tuitensis>

[Köln], 1527

VD16 B 3703

Soror n[ost]ra paruula est, & ubera no[n] habet Quidfacimus sorori nostræ
in die q[...] alloquenda est? Si murus est, edificemus sup[er] eam
propugnacula argentea. Si ostium, campingamus illud ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-34445

COMMENTARIORVM. LIB VII 119

Hinc est quod dicit. Aquæ multæ nō potuerunt extiguere charitatē, nec flumina obruēt illā. Audiuimus, uidimus aquas multas. i. inundantes p seutiōes populariū, & flūina scilicet pseutio-nes principū fortiū, q cū uehemēter inundarent nō potuerunt extinguere siue obruere charitatē, neq̄ cōpescere eius æmulationē: ut saltē de uno uerbo dogmatis fidelissimi reticeret. Exēpli gra-
tia, Illo, quod dicitur omousiō. ¶ Pro nihilo fuit huic dilectæ oē dānum, et ipsa mors q̄ iferre hæ-
retici potuerunt. Hoc est quod dicit: Si dederit homo oēm substantiā domus suæ pro dilectio-
ne, quasi nihil despiciet eam. Tanta illi inest dilec-
tio uerbi, ut in cōparatiōe talis margaritæ, quā
intus retinuit, quasi nihil, despiciat om̄e quod fo-
ris auferri potuit. Ecce mulierē fortē uidistis, &
audistis. Nō ex semetipsa tantā sibi fortitudinē
inesse cōfudit, sed ex eo q̄ solus est uera fortitudo
fortiū, sicut uidistis eā ascendentē innixam sup
me dilectū suum. Nō (inq̄) ex ipsa fortitudo hæc
sed ex prouidentia nřa, secundum pium nostræ
sollicitudinis consilium, quod habuimus super
eam, sicut sequentia indicant.

¶ Soror nřa paruula est, & ubera nō habet
Quid facimus sorori nostræ in die qñ allo-
quenda est? Si murus est, edificemus sup
eam propugnacula argentea. Si ostium,
compingamus illud tabulis cædrinis.

(Huiusmodi consilium super illam habuimus
pater & filius & spiritus sanctus, pro magna re
pro magno negotio, quia uidelicet sic se habe-

Pro fide
omne dā-
num despici-

Soror no-
stra pu-
la, ecclesia
primitiva

Matth. 10

Vbera,
lex & pro
phetæ.

Quis mu
rus, quis
ostium est.
Hiere. I.

RVP. IN CANT. CAN. CA. VIII.
bat, & sic habet tempus uel status rerū eius, ut
uix nata, uix super pedes suos cōsistens iam eēt
alloquenda, iam deberet duci ante reges & prā-
sides, & reddere rationem de fide nostra, depro-
fundissimis opere nostroꝝ sacramentis, cōtra Iu-
dæos in lege glorianteſ, cōtra philosophos sapie-
tia ſura & eloquentia tumentes, ſub gladiis iudici-
um inter mille genera mortiū. Hoc utiqꝫ miran-
dū eſt illis, qui rem ſciunt mirari ſicut dignū ē.
Propterea consilio habitō dicebamus. Soror no-
stra paruula eſt, & ubera non habet. Quid facie-
mus ſorori noſtræ in die qua alloquēda eſt? Ve-
re enim qua die primū alloquenda erat, quando
primū ſub Nerone & cæteris persecutoribus liſ-
in iudicio contra illam proposita eſt de fide quā
ſuſcipiebat, parua numero, paruula ſenſu, id eſt
ſimplex erat, ubera ſcilicet legem & prophetas,
non habebat. Dicebamus ergo. Si murus eſt, a-
diſicemus ſup eū propugnacula argētea. Si oſti-
um, conpingamus illud tabulis cedrinis. In ciu-
titibus uel domibus aliud eſt murus & aliud oſ-
tiū. Similiter in dilecta iſta, in corpe iſto, quod
eſt ecclesia, alius eſt quaſi murus & alius quaſi
oſtiū. Hoc ex illius tpiſtatu clarius diſcerni po-
teſt, qñ primū dilecta hæc alloquēda erat, ſicut
iam dicitū ē. Alius namqꝫ ita fortis erat: ut tor-
menta uel obprobria ſuſtinere poſſet, & hic uti-
qꝫ murus eſt, iuxta illud. Ego quippe (ait dñs)
diſdi te hodie in ciuitatē minnitam, & in colūnam
ferream, & in murꝝ æreum, & bellabunt aduer-
ſum te & nō præualebunt, qatecū ego ſum. Ali-
us in hac parte infirmior qđe erat, & forte pſecu-
tiones fugiens latere uolebat, ſed habebat grām-

COMMENTAR. LIB. VII. 116

aliqui Verbi gratia: Sacerdotalis officij grām, sci-
entiāq; cathezizandi rudes, & baptizandi credē-
tes. Hic nimirū ostiū erat, qā sicut postiū in ciui-
tate uel in domū introitum, ita p̄ tale ministeriū
credētes ecclesiæ icorpartur. Igitur si murus est
(ait) ædificemus sup̄ eū propugnacula argentea
id ē, si digne potest stare uel permanere pro fide in
agōe certaminis, suggeramus illi q̄cūq; necessa-
ria sunt ueritatis testimonia, ut nō minus respō-
dere sciat, q̄ si legisset legē aut prophetas, iuxta
illud: Cū steteritis ante reges & presides, nolite
præmeditari qualiter respōdeatis, ego eī dabo
uobis os & sapientiā, cui nō poterūt respōdere et
cōtradicere oēs aduersarij uestri. Itē. Nō eī uos
estis q̄ loquimini, sed spūs patris uestri q̄ loquitur
in uobis. Nōne sic factū est? Nonne si rite confy-
deres confessiones & respōsa martyre, in illis dū
taxat exemplaribus, quæ fideliter ac simpliciter
sine fuco humani ingenij scripta sunt, ubi respō-
sa illorū, ut dicta, sic excepta sunt: nōne inquam
responsa illorū nobis propugnacula, & non qua-
liacunq; sed propugnacula argentea sunt? Ca-
sta nanque & castigata sunt, multumque nitoris
ac splendoris habent, iuxta illud: Eloquia
domini eloquia casta, argentum igne examina-
tum. Si ostium est, compingnamus illud ta-
bulis cedrinis, id est, eum qui non tantæ est for-
titudinis uel tolerantiæ, ut tormenta possionum
sustinere possit: attamen illius est officij siue
deuotionis, ut uitam uel introitum fideliter fa-
ciat uolentibus introire in regnum dei bapti-
zando siue cathezizando illos uerbo dei: fa-
ciamus, ut sit mēmoriaz imputribilis, atque su-

Propug-
nacula ar-
gentea re-
spōsa mar-
tyrum.

Matt. 10.

Psal. II

RVPE. IN CANT. CANT. CAP. VIII
 auis secundum similitudinē cedri, ligni odoriferi
 atq; imputribilis, iuxta Dauiticum illud: Iustus
 ut palma florebit, sicut cedrus libani multiplica
 bitur. Sunt em̄ multa dona grāz, q̄ ualeat & suf
 sicere possint illis, qui etiam si cupiant, palmam
 martyrij non attingunt. Quid ad hæc illa?

Ego murus, & ubera mea turris, ex quo
 facta sum coram eo quasi pacem reperiēs,

Et est sensus. Primo qdē tpe cum iam alloquē
 da eēm, & de nostra fide secundum charitatē tu
 am respōdere inciperē, paruula eram sicut dicas
 dilecte mi, & ubera non habebam: sed nunc &
 murus sum, & ubera sunt mihi, nō qualiacunq;
 sed sicut turris. Processu manq; tpis uenerunt
 scriptores mei, cōfortati sunt interpretes mei, le-
 gēq; ac prophetas totumq; uetus pariter ac no-
 uum testamētum in linguis, maxime grācā &
 latinam, de uno hebraicæ linguis repositorio trā-
 stulerunt, & ecce spiritu & litera fortiter instru-
 etā sum, habēs etiam de meis, q̄ mihi nati sunt,
 filijs doctores & explanatores luculētos utrius-
 q; testamēti. Propterea dixi. Ego murus, & u-
 era mea sicut turris. Nō autē hoc ex me, sed ex
 gratia dilecti. Propterea & istud subiunxi. Ex
 quo facta sum coram eo quasi pacē reperiēs, id
 est, ex quo pfidē accepi pētōz remissionē. Nam
 extūc propter ipsum qd̄ & credidi pacē repperi,
 & reconciliata sum deo q̄ mortē dilecti mei filij
 sui, & ex eo proficiēs atq; succescēs, istā quoq;
 grām cōsecuta sum, ut nihil mihi desit de scriptu-
 ris utriusq; testamēti, et ecce ubera mea sicut tur-
 ris, q̄ anihil cōtra possūt pagani, Iudei, hæretici,

Ubera mea
 a turtis.